

§ 125/24 Svar på revisorernas redogörelse år 2023

Diarienummer: RS-LED24-0705

Regionstyrelsens beslut

Svar på revisorernas redogörelse år 2023, godkänns.

Proposition

Ordförande Christoffer Öqvist (M) ställer förvaltningens förslag under proposition och finner att det bifalls.

Ärendet

Revisorernas granskning av Region Sörmland år 2023 är avslutad. Vid mötet med regionstyrelsens presidium 26 mars 2024 redovisade revisorerna sina iakttagelser från granskningen av Region Sörmland under 2023.

Mot bakgrund av de synpunkter som redovisades vid mötet och rapporten ”Revisorernas redogörelse 2023” redovisar regionstyrelsen i detta ärende vilka åtgärder som styrelsen tänker vidta med anledning av iakttagelserna i rapporten.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Svar på revisorernas redogörelse år 2023
Svar på revisorernas redogörelse år 2023
Revisorernas redogörelse år 2023
Bilaga 1 Granskning av Region Sörmlands årsredovisning år 2023
Bilaga 2 Sammanfattning av revisionens granskningar och uppföljningar år 2023

Beslutet expedieras till

Revisorskollegiet
Magnus Johansson, regiondirektör
Nicholas Prigorowsky, ekonomidirektör
Akten

Handläggare

Johanna Öjert
Ekonomistaben

Datum

2024-05-14

Dokumentnummer

RS-LED24-0705-2

Ärendegång

Regionstyrelsens arbetsutskott
Regionstyrelsen

Svar på revisorernas redogörelse år 2023

Förslag till beslut

Regionstyrelsens beslut

Svar på revisorernas redogörelse år 2023, godkänns.

Ärendet

Revisorernas granskning av Region Sörmland år 2023 är avslutad. Vid mötet med regionstyrelsens presidium 26 mars 2024 redovisade revisorerna sina iakttagelser från granskningen av Region Sörmland under 2023.

Mot bakgrund av de synpunkter som redovisades vid mötet och rapporten ”Revisorernas redogörelse 2023” redovisar regionstyrelsen i detta ärende vilka åtgärder som styrelsen tänker vidta med anledning av iakttagelserna i rapporten.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Svar på revisorernas redogörelse år 2023

Svar på revisorernas redogörelse år 2023

Revisorernas redogörelse år 2023

Bilaga 1 Granskning av Region Sörmlands årsredovisning år 2023

Bilaga 2 Sammanfattning av revisionens granskningar och uppföljningar år 2023

Beslutet expedieras till

Revisorskollegiet

Magnus Johansson, regiondirektör

Nicholas Prigorowsky, ekonomidirektör

Akten

Svar på revisorernas redogörelse år 2023

Revisorernas granskning av Region Sörmland 2023 är avslutad. Vid mötet med regionstyrelsens presidium den 26 april 2024 redovisade revisorerna sina iakttagelser från granskningen. Mot bakgrund av de synpunkter som redovisades vid mötet och rapporten "Revisorernas redogörelse år 2023" emotser revisorerna regionstyrelsens svar, med synpunkter och kommentarer, samt en redogörelse för vilka åtgärder styrelsen avser vidta med anledning av iakttagelserna i rapporten.

1. Revisionens bedömning

Revisorernas bedömning är att årets samlade rapportering ger en rättvisande bild av Region Sörmlands verksamhet, resultat och ställning. Granskningen har inte visats på några väsentliga felaktigheter.

Revisionen bedömer att regionstyrelsen och nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan inte har bedrivit verksamheten på ett helt ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Övriga nämnder och fullmäktigeberedningar har i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Grundat på revisionens översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger anledning att ifrågasätta det återsporterade resultatet. Sammantaget innebär det att resultatet inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen är det lagstadgade balanskravet inte uppfyllt. Revisionen bedömer att de synnerliga skäl som åberopas i årsredovisningen, för att reglera det negativa balanskravsresultatet inom tio år i stället för de tre år som kommunallagen anger, är väl motiverade och beaktar kravet om god ekonomiska hushållning.

2. Regionstyrelsens svar

Revisorerna har lyft fram några specifika områden där regionstyrelsen förväntas beskriva vilka åtgärder som ska vidtas/är vidtagna. Nedan beskrivs ett antal åtgärder som är planerade och som har betydelse för de iakttagelser som revisorernas granskning lyfter fram. Inom flera av de områden som lyfts fram pågår arbete som kommer att fortsätta även under kommande period.

Revisionen bedömer sammantaget att de verksamhetsmässiga resultaten i årsredovisningen avseende verksamhetsperspektivet inte är förenliga med de politiska mål som fullmäktige beslutat om vad gäller tillgänglighet och kvalitet. Hälso- och sjukvården uppfyller inte den nationellt lagstadgade vårdgarantin under 2023.

Svar: Hälso- och sjukvården arbetar mot målet att klara den lagstadgade vårdgarantin för sina verksamheter. Åtgärder som genomförts inom området har under året resulterat i en succesiv förbättrad tillgänglighet även om målsättningen inte fullt ut har uppnåtts under 2023. Region Sörmland avser att fortsätta sitt långsiktiga arbete inom nämnda områden.

Revisionen konstaterar att det ekonomiska resultatet inte är förenligt med fullmäktiges politiska mål. I budgeten för 2023 förutsattes att hälso- och sjukvården skulle hålla sin budget bland annat genom att arbeta med strukturella åtgärder. Hälso- och sjukvårdens budgetavvikelse är drygt 900 mnkr vilket innebär att åtgärderna ännu inte fått effekt som förutsattes i budgeten.

Svar: Hälso- och sjukvården i Region Sörmland har under många år haft svårt att bedriva verksamhet som håller sig inom budgetens ramar, senast det hände var år 2013. Det antagande som gjordes i budgeten 2023 om att åtgärder skulle sättas in för att klara en budget i balans visade sig inte vara realistiskt att genomföra på så kort tid.

Inför 2024 är dock situationen en helt annan. För att få till stånd en mer realistisk budget har budgetmedel om 800 mnkr fördelats ut till verksamheterna i linje med nya budgetprinciper. Huvuddelen av beloppet har gått till hälso- och sjukvården. Arbetet med strukturella åtgärder måste fortsätta i ökad takt men verksamheterna har i och med budgettillskottet fått längre tid på sig att genomföra nödvändiga aktiviteter. Region Sörmland har en långsiktig plan för hur regionen ska komma i balans.

Återrapportering kring kostnadsreducerande och intäktshöjande åtgärder och dess effekter för att nå en ekonomi i balans kan utvecklas i kommande rapportering, framför allt när det gäller uppnådda effekter.

Svar: Regionstyrelsen delar revisionens uppfattning att rapporteringen gällande kostnadsreducerande och intäktshöjande åtgärder kan utvecklas. Återrapportering av uppnådda effekter efterfrågades i anvisningarna till verksamhetsberättelserna 2023 men mycket få verksamheter rapporterade några resultat.

Under 2024 är kostnadsreducerande och intäktshöjande åtgärder inarbetade i verksamheternas budgetar vilket innebär att budgetavvikelser kommer att visa om åtgärderna får fullt genomslag eller inte. Eventuella budgetavvikelser kommer med andra ord att signalera om ytterligare åtgärder behöver sättas in. Anvisningen i rapporteringen kvarstår och kommer att ses över om den kräver några förtydliganden kring att det är uppnådda effekter som avses.

I månadsrapporten visas löpande resultat av de åtgärder som är genomförda och avsikten är att rapporten fortsätter att utvecklas allt eftersom det finns ytterligare information avseende resultat.

I dagsläget finns bilder på bland annat utveckling av personalkostnader samt utveckling av kostnader för kurser, resor, konferenser, resor, utbildning och representation. Regiondirektören har även fått i uppdrag att följa upp handlingsplanen för en ekonomi i balans på utskottet för strategi och uppföljning i juni-24.

Rutiner och arbetssätt behöver ses över för att i större utsträckning säkerställa korrekt ärendeberedning/ärendehantering. Bland annat behöver uppdrag till regiondirektören dokumenteras på ett tydligare sätt vid beslut.

Svar: Nämndsekreterarna har tillsammans med regiondirektören tagit fram ett nytt dokument för sammanställning av regiondirektörens uppdrag som löpande uppdateras när uppdrag tillkommer eller avslutas. Beredningsläget för regiondirektörens uppdrag kommer redovisas till regionstyrelsen återkommande en gång per termin. I kommande budgetarbete är avsikten att uppdrag till regiondirektören inte inarbetas i budget utan ska tydliggöras genom separata beslutspunkter för ökad transparens och tydlighet. Regionstyrelsen delar revisionens bild av att dokumentationen och besluten kopplat till regiondirektörens uppdrag inte varit tillräckligt tydlig.

Beredningsprocesserna i regionstyrelsen behöver stärkas för ärendetyper som är sällan förekommande. Ärenden som är svårbedömda bör underställas regionstyrelsen för beslut.

Svar: Ett arbete pågår med att stärka ärendeprocessen i Region Sörmland. Detta arbete initierades av regiondirektören under hösten 2023 och innebär bland annat att regionstyrelsens ärendeprocess – från att ett ärende initieras till dess att det är avslutat – har åskådliggjorts och tydliggjorts i flera delar. Arbetet är pågående och kommer att utvärderas i juni 2024.

Reglementen och delegationsordningar kommer att ses över under 2024 i enlighet med uppdragsdirektiv från regiondirektören och eventuella behov av tydliggöranden i delegationsordningar kommer att hanteras genom det arbetet.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vårds arbete med målstyrning och uppföljning kan fortsatt förbättras så att samtliga nämndens verksamheter får tydliga styrsignaler. Verksamhetsberättelsens struktur bör ses över så att den ger ett bättre stöd för nämnden att förstå verksamheten och dess påverkansfaktorer.

Svar: I dagsläget pågår ett arbete med att se över Region Sörmlands styrmodell av en beredningsgrupp bestående av gruppleddare för alla partier. Förslaget till ny modell har som inriktning att ge nämnderna ett större ansvar kring att skapa egna mål för sin verksamhet. Den nya styrmodellen kommer att gälla från och med 2025 och därmed finns goda förutsättningar för nämnden att ta fram mål för respektive verksamhet som ger tydliga styrsignaler.

Någon sammantagen bedömning över det interna kontrollarbetet finns inte klart uttryckt i årsredovisningen. Revisionen noterar också att flera av de beslutade interna kontrollplanerna innehåller mer av en riskanalys och beskrivning av riskhantering. Det vill säga de är inte fullt ut interna kontrollplaner med kontrollmål/kontrollområde, kontrollpunkt och kontrollmoment där resultat kan utvärderas vid uppföljningen.

Svar: Regionstyrelsen delar revisionens synpunkt att en sammantagen bedömning över det interna kontrollarbetet inte är klart uttryckt i årsredovisningen och avser att komplettera med det fortsättningsvis.

Ett förbättringsarbete pågår för att utveckla och förbättra ett effektivt och schematiskt arbete med intern kontroll i Region Sörmland. Det har hittills inneburit att verksamheterna har börjat arbeta med riskanalys och riskhantering och därefter tagit fram nödvändiga åtgärder för att minimera risker samt nya kontroller för att kontrollera riskerna. Både åtgärder och kontroller har därmed ingått i kontrollplanerna.

En dialog har förts med revisionen som har lett fram till en samsyn i att de interna kontrollplanerna fortsättningsvis enbart ska innehålla kontroller och att åtgärderna istället ska ingå som aktiviteter i verksamhetsplanen, i syfte att renodla internkontrollplanen som avsnitt.

Från och med 2024 är det obligatoriskt för verksamheterna att göra riskanalyser för att ta fram sina respektive nämnders internkontrollplaner. I rutinbeskrivningen för internkontroll föreslås att riskanalyserna ska göras i verksamheternas ledningsgrupper, vilket bidrar till ökad delaktighet i att analysera risker inom verksamhetens ansvarsområde jämfört med om internkontrollplanen tas fram av en stabsfunktion.”

Revisionen noterar att i reglementet för intern kontroll anges att varje nämnd har ansvar att tillse att regler och anvisningar för den interna kontrollen utformas i enlighet med de lokala förutsättningarna samt att dessa formuleras och antas av nämnden. Ingen nämnd har beslutat om regler och anvisningar enligt reglementet.

Svar: Det finns övergripande rutiner för internkontrollprocessen i Region Sörmland som alla nämnder kan ta del av. Anledningen till att inga nämnder har tagit fram egna rutiner kan bero på att de övergripande rutinerna är tillräckliga.

Det finns behov av revideringar i internkontrollreglementet vilket bland annat gäller nämnda skrivelse. Förslaget som kommer att läggas fram är att varje nämnd vid behov tillser att regler och anvisningar för den interna kontrollen utöver de övergripande rutiner som finns utformas i enlighet med de lokala förutsättningarna samt att dessa formuleras och antas av nämnden.

Revisionen har noterat att inköpsnämnden inte har agerat vid återrapportering av att kontroller inte kunnat genomföras av kontrollområden på grund av resursbrist. Revisionen rekommenderar fortsatt att rutinbeskrivningar eller annan dokumentation utvecklas som beskriver hur regionens förvaltningar eller nämnder ska agera vid signal om avvikelser.

Svar: I rutinbeskrivningen för internkontrollprocessen framgår nu dels vad som förväntas i internkontrollprocessen och dels hur man ska agera vid allvarliga brister och oegentligheter.

I övrigt har Regionstyrelsen tagit del av revisorernas synpunkter och förslag på förbättringsområden. Dessa kommer att beaktas i det fortsatta arbetet.

REGION SÖRMLAND

Christoffer Öqvist (M)
Regionstyrelsens ordförande

Magnus Johansson
Regiondirektör